

Befolkning har ikke meget med Skive at gøre. Al deres Trafik gaar Syd paa, til Skern og Esbjerg, og ikke til Skive, og alle de Varer, de skal have, skal de have Syd fra, og de kan ikke lade sig trøste med, at Folk oppe fra Skive og Sognene mellem Skive og Videbæk ogsaa faar deres Varer Syd fra.

Saa foreslaar Ministeren, som sagt, endvidere, at Banen ikke skal drives som Statsbane, men som Privatbane, og den højtærede Minister anfører forskellige Grunde, derskal tale for, at det er meget bedre at gaa over til Privatbanedrift her, Grunde, som jeg ikke synes er saa umiddelbart indlysende. Han siger for det første, at „under Hensyn til de lidet tilfredsstillende Erfaringer, som man har gjort angaaende Driften af lignende sekundære Statsbaner, der fører gennen mindre tæt befolkede Egne af samme Art som den, der her er Tale om“, kan Ministeren ikke anbefale, at det bliver en Statsbane. Men jeg ved ikke rigtig, hvilke disse lidet tilfredsstillende Erfaringer er, som Ministeren henviser til. Disse Baner derovre kan ikke sammenlignes med Baner paa Øerne, de maa sammenlignes med Baner andetsteds i Jylland, hvor Egnen har en lignende Bebyggelse og et lignende Udseende. Jeg kunde derfor tænke mig, at man kunde sammenligne den med Egnen mellem Viborg og Herning. Jeg erindrer, at da vi forhandlede Sagen om Bygning af en Bane mellem Viborg og Herning, sagde man her i Tinget, at hvis vi byggede en saadan Bane, vilde det ikke alene betyde, at Staten fik Udgift til Bygningen af den, men Staten vilde ogsaa faa en aarlig Udgift til dens Drift. Dette sidste har Staten ikke faaet. De, der har kendt Egnen mellem Viborg og Herning, før denne Jernbane kom — det er sagtens ikke mange af det høje Tings Medlemmer —, ved, hvor øde en Hedeegn det var der ind over Alheden. De ved, at der den Gang var lang Afstand mellem Husene, „mellem Skorstenene“, som man siger derovre. Der laa store ubebyggede Strækninger. De, der nu færdes med Jernbanen paa den Egn, vil se fra Sogn til Sogn, hvordan Heden er veget og erstattet med Kornmarker og Græsmarker, hvordan den brune Lyng er blevet til grøn Græsmark. De vil se, at Egnen er opdyrket i en Grad, som man ikke tænkte sig, den Gang der var Tale om at bygge den Jernbane. De vil se, at vort Fædreland er meget beriget ved, at den Bane er kommet. De vil møde de mange Mergeltog derovre, der

stedse udvider Opdyrkelsen af Landet paa de Egne, og de vil sikkert ogsaa erfare, at der er en stor Trafik derovre baade med Mergel og med Varer af anden Sort og endog med Personer. Jeg kan slet ikke tænke mig, at den Bane skulde have givet det Resultat, at Driften er saa lidt tilfredsstillende. Det har imidlertid ikke været mig muligt at finde nogen Opførelse om denne Banes Indtægter og Udgifter og hele Drift, saa jeg bestemt har kunnet sige, at det og det Udbytte har Staten faaet af sine Penge. Selvfølgelig har Staten ikke faaet fuld Forrentning af sine Penge, det faar Staten jo ikke af Jernbanedriften i det hele, langt fra. Det er vel ogsaa saa, at naar Forholdet skulde regnes nøje ud, vilde det vise sig at være en meget lille Forrentning, man faar af Pengene. Men det gælder da i øvrigt ikke alene Jernbanerne ovre paa disse Egne, disse Jernbaner, der skal hjælpe med til Landets Opdyrkning, men det har ogsaa været Tilfældet med Jernbanestrækninger herovre paa Øerne. Jeg erindrer saaledes, at straks efter at Kystbanen blev aabnet, gav den et meget tarveligt Udbytte i Forhold til, hvad der var stillet os i Udsigt, da vi forhandlede om Bygningen af den.

Den højtærede Minister har endnu en Grund at anføre for, at den Bane, jeg her taler om, skal drives som Privatbane. Den finder man i Slutningen af Motivernes andet Stykke, hvor der staar: „hvorhos i øvrigt Privatbanedrift ved den nøjere Samvirken mellem Banen og dens Kunder og de friere Forhold i Henseende til Takster m. v. frembyder visse Fordele fremfor Statsdrift, idet den aabner Mulighed for ofte at kunne imødekomme de lokale Interesser paa en fyldigere Maade, end det kan ske ved Statsdrift.“ Men hvorfor, spørger man — og jeg kunde fristes til at rette dette Spørgsmaal til den højtærede Minister —, kan Statsbanedrift ikke paa saadanne Strækninger stille sig lige saa gunstigt overfor sine Kunder baade med Hensyn til Takster og med Hensyn til Imødekommen af de lokale Interesser, som en Privatbane kan? Hvorfor skal Statsbanedriften være saa stivnet i Formen, at den slet ikke kan tage Hensyn til Kunderne paa en Egn, navnlig paa en saadan Banestrækning, der dog ikke er blevet trafikeret med stærkt gennemgaaende og hurtigkørende Tog? Hvorfor kan der ikke tages Hensyn til de lokale Interesser, naar det er Staten, der driver Banen? Det forstaar jeg ikke. Jeg forstaar